

lig naar de ligge inde i Landet, derved faae en Udførselsaare, som er af en ganske ny Betydning for dem. Dette vil saaledes ogsaa være Tilfældet med Sorø, naar den gjøres tilgængelig for Jernbaner; thi denne By vil, da den er ikke ueheldigt beliggende, derved muligen faae et ikke ubetydeligt Opving. Desuden er det ikke blot, at disse Byer ikke gjøres deelagtige i de Goder, der kunne fremkomme ved Jernbanen, naar de ikke aabnes Afgang dertil; men de blive ogsaa ganske usædvanlig tilbagesatte i Sammenligning med de andre Kjøbstæder, hvoraf de ere omgivne, og i den Grad bør man dog ikke ganske oversee saadanne Smaakjøbstæders Interesser, at det ikke skulde komme i Betragtning, hvorvidt der kan tilveiebringes noget Gode for dem, eller hvorvidt de bør tilfidesættes for andre med dem concurrerende Kjøbstæder, især naar det omhandlede Gode kan tilveiebringes for en saa ringe Pengesum, som her er foreslaaet; thi det er dog virkelig ikke nogen væsentlig Udgift, som det dreier sig om, og, naar den tilmed tilveiebringes paa en saadan Maade, som her er foreslaaet, saa troer jeg heller ikke, at man bør holde sig saa strengt til visse gjældende Regler: at slike Spørgsmaal først skulde være uddebatterede i Pressen, og at der skulde være talt meget baade pro og contra, før Spørgsmaalet kunde blive afgjort. Det er netop meget godt, at man tager et saadant Spørgsmaal reent practiff, naar det frembyder sig, og naar saa en Sag er tilstrækkelig oplyst fra et Ministeriums Side, og der ikke under Sagen er fremkommen nogen Anledning til at nære virkelige Betænklichkeiten, saa troer jeg heller ikke, at man, paa Grund af en saa almindelig Betragtning som den, der er anført af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), kan have nogen Anledning til at nære særdeles Strupler eller Betænklichkeiten ved en saadan Bevilling.

L. Jensen: Jeg skulde meget ønske, at den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 5te Valgkreds (Frølund) vilde tage sit Forslag tilbage eller ialfald, at det høitærede Thing ikke vil antage det. Jeg synes, at det træder hindrende i veien for Administrationen, naar

det bestemmes, at der kun skulde bevilges 400 Rbd. til nogen Bondehøiskole i det Høieste, men det vilde ogsaa træde hindrende i veien for Bondehøiskolernes Udvikling; jeg troer virkelig, at det vilde være til Gavn, om der blev givet langt høiere Tilskud til Bondehøiskolerne; thi saaledes som Tilfældet nu er, kunde kun velhavende Folks Børn besøge Skolen. Dersom der blev givet høiere Tilskud, saa kunde der oprettes Fripladser, saaledes at de fattigere Forældres Børn ogsaa kunde faae Undervisning, hvilket nu ikke er muligt, og der kunde saaledes ogsaa gives Skolen en større Udvidelse. Jeg kender nemlig en Skole i Hjørring Amts 4de Valgkreds, som virker overmaade glædeligt, og som kunde faae mange flere Elever, end den nu har, men fordi der ikke kan tilveiebringes de fornødne Tilskud til Opførelse af Localé samt flere Lærere, saa maa den indskrænke sig til det Antal Elever, som den nu har, naaget næsten lige saamange til have meldt sig til Optagelse i Skolen; imidlertid er Tilskudet eller Understøttelsen saa ubetydelig, at der ikke kan optages flere, da en Lærer ikke kan overkomme det. Der kunde ogsaa ved et større Tilskud oprettes Planteffoler ved en saadan Bondehøiskole, som efter min Mening er langt mere gavnlig end f. Ex. at beplante de jydskke Heder, thi, naar en saadan Planteffole kunde blive oprettet ved en saadan Høiskole, saa vilde en saadan derved udbrede langt mere Nytte, end naar Staten skulde paatage sig det i større Maalestok f. Ex. med Beplantning af de jydskke Heder. Jeg skal derfor foreslaae, at dette Forslag ikke bliver antaget.

L. Sage: Det vil ikke være undgaet det høitærede Things Opmærksomhed, at vi stærkere og stærkere anmodes om Pengetilbud, snart til det ene snart til det andet Foretagende; nu er det jo vistnok, at mange af slike offentlige Foretagender rettest bør udføres for Statens Regning, men der gives dog ogsaa andre, som man rolig kunde overdrage til Private, og derved formindskke den Forretning, som Staten kunde faae ved slike Anliggenders Besørgelse. Dersom Staten bestandig skulde indlade sig paa saadanne Summers Bevilling, saa vælger man derved den private Foretagelsesaaend (En Stemme: Nei!). Jo!